ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อความสามารถในการเผชิญปัญหา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

นางเจนจิรา เกียรติสินทรัพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2548 ISBN 974-53-2030-7 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECT OF GROUP COUNSELING ON COPING ABILITY OF HIGH SCHOOL STUDENTS

Mrs. Janejira Kiatsinsap

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Nursing Science Program in Mental Health and Psychiatric Nursing

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-53-2030-7

ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อความสามารถในการเผชิญปัญหา หัวข้อวิทยานิพนธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นางเจนจิรา เกียรติสินทรัพย์ โดย สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ คร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต **ว่า** คณบคีคณะพยาบาลศาสตร์ (รองศาสตราจารย์ คร. จินตนา ยูนิพันธุ์) คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ประธานกรรมการ (รองศาสตราจารย์ คร. จินตนา ยูนิพันธุ์) a อาจารย์ที่ปรึกษา (รองศาสตราจารุย์ คร. อรพรรณ ุลือบุญธวัชชัย)

(รองศาสตราจารย์ คร. คิเรก ศรีสุโข)

เจนจิรา เกียรติสินทรัพย์ : ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ต่อความสามารถในการเผชิญ ปัญหา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (THE EFFECT OF GROUP COUNSELING ON COPING ABILITY OF HIGH SCHOOL STUDENTS) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย, 170 หน้า. ISBN 974-53-2030-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อความสามารถใน การเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และ เปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มที่ได้รับการให้ คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติโดยอาจารย์ประจำชั้น ทั้งก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีปัญหาสุขภาพจิต จำนวน 60 คน และสุ่มเข้าสู่ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชุด คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล ได้แก่ แบบแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาของนักเรียนเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่ง ผู้วิจัยคัดแปลงจากแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาของ จารุวรรณ จินดามงคล (2540) แบบวัดนี้ ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือแล้ว ค่าความเที่ยงของแบบวัด เท่ากับ .90 วิเคราะห์ ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและใช้สถิติทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ความสามารถในการเผชิญปัญหา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกลุ่มทคลอง ภายหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม สูงกว่าก่อนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05
- 2. ความสามารถในการเผชิญปัญหา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกลุ่มทดลอง ภายหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภ	าพจิตและจิตเวช	ลายมือชื่อนิสิต.[	.จนจิรา	เกียร์ติสินท	534
ปีการศึกษา254				(0)	Ser

4677560536.: MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD: GROUP COUNSELING / COPING ABILITY / HIGH SCHOOL STUDENTS

JANEJIRA KIATSINSAP: THE EFFECT OF GROUP COUNSELING ON COPING

ABILITY OF HIGH SCHOOL STUDENTS. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF.

ORAPHUN LUEBOONTHAVATCHAI, Ph.D, 170 pp. ISBN 974-53-2030-7

The purposes of this true experimental research were to study and compare coping

ability of high school students before and after using group counseling plan. Research sample

consisted of 60 mental health problem high school students. Samples were random assigned to

experimental and control groups with 30 high school students each. Two instruments were group

counseling plan that developed by researcher and coping ability test applied from coping ability tested

of Jaruwan Jindamongkol (1998). These instruments were tested for validity and reliability. The

reliability of coping ability test was .90. Statistical techniques used in data analysis were mean,

standard deviation and t-test.

Major results of study were as follow:

1. Coping ability of high school students in experimental group after using group

counseling plan was significantly higher than before using group counseling plan, at the .05 level.

2. Coping ability of high school students in experimental group was significantly

higher than control group, at the .05 level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สามารถสำเร็จถุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ คร.อรพรรณ ถือบุญธวัชชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้คำแนะนำ ข้อคิด ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างคียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ประทับใจในความเมตตาของท่านเป็นที่สุด และ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ คร.จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ คร. คิเรก ศรีสุโข กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำชี้แนะ ตรวจแก้ไขข้อ บกพร่องต่างๆ ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่างๆ ทุกท่านที่ให้ คำแนะนำ แก้ไข ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างสูง ขอ กราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ให้ทุนสนับสนุน ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และนักเรียนทุกคน ที่เข้าร่วม การวิจัยและให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างคียิ่ง ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นนิสิตปริญญาโท สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช รวมทั้งสาขาอื่นๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจ ห่วงใย ช่วยเหลืออย่างคื และอบอุ่นมาโดยตลอด

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ สามี บุตรสาว และบุคคลในครอบครัวโคยเฉพาะ อย่างยิ่งนางสาวรัฐพร สีหะวงษ์ น้องสาวที่ให้ความช่วยเหลือในหลายๆ เรื่อง พร้อมทั้งให้กำลังใจเสมอ มาจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงค้วยคื

สารบัญ

			หน้า
บทกัดเ	ย่อภาษ	าไทย	1
บทคัดเ	ย่อภาษ	าอังกฤษ	ข
กิตติกร	รมประ	ะกาศ	ฉ
สารบัญ	y		જ
			ฌ
		ນີ້	ល្ង
บทที่	4		
1	บทนํ	າ	1
	1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2	วัตถุประสงค์การวิจัย	9
	1.3	ง ขอบเขตของการวิจัย	13
	1.4	คำจำกัดความในงานวิจัย	14
	1.5	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	15
2	เอกส	ารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
	2.1	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัยรุ่น	17
	2.2	สุขภาพจิตและปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวชในวัยรุ่น	22
	2.3	การเผชิญปัญหาและความสามารถในการเผชิญปัญหาของวัยรุ่น	34
	2.4	การพยาบาลกับการจัดการกับปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวชในวัยรุ่น	43
	2.5	การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาการเผชิญปัญหาและการจัดการกับปัญหา	
		สุขภาพจิต	59
	2.6	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	69
3	วิธีคำ	เนินการวิจัย	77
	3.1	ประชากร	77
	3.2	กลุ่มตัวอย่าง	78
	3.3	เครื่องมือที่ใช้	80
	3.4	ขั้นตอนการคำเนินการวิจัย	89
	3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล	95

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	98
ร สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	105
สรุปผลการวิจัย	111
5.1 อภิปรายผล	113
5.2 ข้อเสนอแนะ	118
รายการอ้างอิง	120
ภาคผนวก	135
ภาคผนวก ก	136
ภาคผนวก ข	138
ภาคผนวก ค	142
ภาคผนวก ง	146
ภาคผนวก จ	152
ภาคผนวก ฉ	155
ภาคผนวก ช	160
ภาคผนวก ซ	163
ภาคผนวก ฌ	167
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	170

สารบัญตาราง

ุ ศารา	งที่	หน้า
1	การเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและความหมาย จำแนกเป็นรายค้าน	87
2	แผนการจัดทำกลุ่มกิจกรรมบำบัด	97
3	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ของคะแนนปัญหาสุขกาพจิค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	
	ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง	100
4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ของคะแนนปัญหาสุขภาพจิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	
	ของกลุ่มควบคุม ในสัปดาห์ที่ 1 และสัปดาห์ที่ 6	100
5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
	ตอนปลาย ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง	101
6	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
	ตอนปลาย ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง	102
7	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
	ตอนปลาย ของกลุ่มควบคุม ในสัปคาห์ที่ 1 และสัปคาห์ที่ 6	103
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
	ตอนปลาย ของกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	104

สารบัญแผนภูมิ

แผน	ภูมิที่	หน้า
1	ขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	79
2	สรุปขั้นตอนในการคำเนินการทดลอง	96